

333885
333667

BCR3102

Bacheloroppgave i PR og samfunnspåvirkning

Medievalgkamp – en kvantitativ studie av mediene under stortingsvalgkampen 2017

Hvilke saker dominerte nyhetsbildet de tre siste ukene av stortingsvalgkampen 2017?

Høyskolen Kristiania

VÅR 2018

Denne oppgaven er gjennomført som en del av utdannelsen ved Høyskolen Kristiania. Høyskolen er ikke ansvarlig for oppgavens metoder, resultater, konklusjoner eller anbefalinger.

Forord

Da vi for første gang gikk inn portene på Høyskolen Kristiania, den gangen Markedshøyskolen, var det vanskelig å forestille seg hva de tre årene foran oss ville inneholde. Omtrent like fjernt var det at vi skulle levere en bacheloroppgave. Men alle fag, eksamener, innleveringer og forelesninger har forberedt oss på nettopp det.

Denne oppgaven markerer slutten på vår 3-årige bachelorgrad innen PR og samfunnspåvirkning. Veien hit har vært lang, krevende og ikke minst lærerik. Vi har fått venner for livet og tilegnet oss kunnskap og erfaringer vi ikke ville vært foruten.

Bachelorgraden vår inkluderer mye politikk. Et fagfelt vi begge har hatt en voksende interesse for de siste tre årene. Det skulle derfor ikke lang tid før vi hadde temaet for oppgaven vår. Høsten 2017 var det også stortingsvalg som var med på å styre diskusjonene i klassen. Valget fikk etter hvert mye oppmerksomhet fra oss også, og det tok ikke lang tid før vi satte i gang med skrivingen.

Vi ønsker å takke veilederen vår Øystein Pedersen Dahlen for gode samtaler og en lett dialog gjennom hele prosessen. I tillegg ønsker vi å takke de resterende lektorene på Høyskolen Kristiania som har vært med på å gi oss tre svært lærerike år. Til slutt ønsker vi å takke venner, familie og medstudenter for sensurlesing, faglige samtaler og akademiske avbrekk.

God lesing!

Oslo, Mai 2018

333667, 333885

Sammendrag

Tema for denne oppgaven handler om mediernes saksprioriteringer i slutten av stortingsvalgkampen 2017. Tidligere var det vanlig å stemme på parti ut i fra hvilken sosial klasse man tilhørte. I nyere tid er det vanligere med valgvinger og partisett (Karlsen 2004). Det er med andre ord flere som bestemmer seg for hvilket parti de skal stemme på bare få uker eller dager før valget (Aardal, 2013, 131-132). Det ønsket vi å se nærmere på. Vi ønsket å finne ut hvilke saker som var sentrale under valgkampen og om mediernes saksprioriteringer hadde en sammenheng med hva velgerne stemte.

Som bakgrunn og grunnkunnskaper for forskningsarbeidet har vi et notat fra Bergh og Karlsen som inneholder deres første resultater fra den store Valgundersøkelsen 2017. De presenterer mange interessante funn som vi ønsket å lære mer om. De presenterer blant annet en oversikt over sakseierskap for det politiske landskapet og de sentrale stridsspørsmålene de siste årene. Deretter presenterer de en oversikt over hvilke saker velgerne anså som de viktigste ved dette stortingsvalget (Bergh og Karlsen, 13.11.17).

Vi ønsket derfor å få et nærmere innblikk i hvordan skiftet i sakseierskap på sentrale saker kan ha vært med på å påvirke velgerne og deres valg av parti. I tillegg er valgforskningen til Institutt for samfunnsforskning (ISF) og Bernt Aardal svært sentrale. Ryggraden i den teoretiske delen av forskningen er teoriene om dagsorden og sakseierskap.

I dette studiet utførte vi en kvantitativ innholdsanalyse for å få svar på vår problemstilling. Utvalget vårt besto av de tre største landsdekkende avisene i Norge. Analysen tar for seg de politiske sakene Bergh og Karlsen presenterte og ser på hvilket parti som har sakseierskap til de forskjellige artiklene, de tre siste ukene av valgkampen.

Sammen med vår problemstilling utformet vi tre forskningsspørsmål for å kunne få så mye informasjon som mulig ut av dataene vi samlet inn. Våre funn viser at mediene kan fungere som en påvirkning på hvilke saker velgerne mener er viktig. Samtidig viser vi at det er flere sentrale politiske saker de siste årene som også er sentrale ved stortingsvalget 2017. Sakene som ble mest omtalt er ”skatt”, ”helse”, ”skole” og ”innvandring”. Av disse fire er det innvandring som er nykommeren. Saksområdet sin aktualitet er på mange måter symbolet på hvordan valgkamper har forandret seg til å bli de senere årene.

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning	1
1.1 Bakgrunn for oppgaven	1
1.2 Problemstilling	1
1.3 Oppgavens oppbygging	2
1.4 Avgrensninger	2
2.0 Teoretiske perspektiver	4
2.1 Sentrale bidrag	4
2.2 Tradisjonelle mediers utvikling	5
2.3 Nyhets- og interessekriterier	6
2.4 Dagsorden	7
2.5 Sakseierskap	7
2.5.1 Skillelinjer	9
2.6 Situasjonen i dag	10
3.0 Metode	12
3.1 Problemstilling	12
3.2 Forskningsdesign: Kvantitativ innholdsanalyse	13
3.2.1 Valg av enhet og utvalg.....	14
3.2.2 Valg av variabler	15
3.3 Datainnsamling	15
3.4 Valg av data	16
3.5 Koding	17
3.6 utfordringer med datainnfylling	17
3.7 Intersubjektivitetstest	18
3.8 Etske perspektiver	18
4.0 Analyse	20
4.1 Resultater	20
4.1.1 Meningsmålinger.....	21
4.2 Koblingen mellom teori, metode og data	23
5.0 Drøfting	24
5.1 Forskningspørsmål	24
F1.	24
F2.	26
F3.	27

6.0 Avslutning	30
6.1 Konklusjon	30
6.2 Kritikk til oppgaven	31
6.3 Videre forskning	31
7.0 Litteraturliste	33
Vedlegg 1	35
Vedlegg 2	36

1.0 Innledning

1.1 Bakgrunn for oppgaven

Tilbake til da vi måtte bestemme oss for hva vi ønsket å skrive om i vår bacheloroppgave, var det stortingsvalg. Et dagsaktuelt tema som var med på å styre forelesninger og diskusjonene i klassen. I forkant av valget var det forventet av mange at Arbeiderpartiet skulle stikke av med seieren og danne regjering. Men sånn gikk det altså ikke. Dette ønsket vi å lære mer om. Vi rettet derfor fokuset vårt mot stortingsvalget 2017 og hva som kan ha vært med på at Arbeiderpartiet endte opp med sin nest dårligste oppslutning siden andre verdenskrig.

I nyere tid er velgerne mye mer bevegelige og stemmer ikke nødvendigvis det samme partiet ved hvert valg, i kontrast til da våre foreldre var unge og de stemte det samme som sin far stemte og hvor i landet du bodde (Giddens, 1996, 244-245). Dagens velgere blir i mye større grad påvirket enn hva man ble før. Vi ønsket derfor å se nærmere på hvilke saker som dominerte mediene de siste ukene opp mot valget. Hvilke saker var det velgerne snakket og brydde seg om?

For å finne ut dette retter vi blikket vårt mot informasjonskanaler som det er størst mulighet for at så mange som mulig har blitt utsatt for. Samtidig må det være landsdekkende for å best mulig kunne representere landets befolkning. Valget landet derfor på de tradisjonelle mediene som er landsdekkende. Samtidig som alle velgerne i landet hadde tilgang til disse avisene hadde vi også tilgang til et program på vår skole som gjorde vårt forskningsarbeid overkommelig. Så startet jobben med å konkretisere hva vi ønsket å finne ut med en problemstilling.

1.2 Problemstilling

Ringdal skriver at det fleste forskningsprosjekt starter med en idé (Ringdal 2013, 20). Det var også tilfellet for oss. Vi begge fant stortingsvalget og valgresultatet interessant. En bachelor som kan utvide kunnskapene om temaet, engasjerte oss. Videre startet arbeidet med å utforme en problemstilling. I henhold til kravene som ofte forventes i en god problemstilling, har vi forsøkt å utvikle en problemstilling som er spennende, enkel, tidsavgrenset, samt at den gir oss noe å bygge videre på. I hovedsak ønsker vi å undersøke om noen partier hadde en fordel med hvilke saker som preget dagsorden de tre siste ukene før Stortingsvalget

2017. Tarjei Skirbekk skriver blant annet at partiene har gjennomført målinger som bekrefter at mange velgere stemmer ut i fra ståsted i enkeltsaker. Altså stemmer de på partiet de er mest enig i den spesifikke saken (Skirbekk 2015, 101). Ved å utarbeide en kvantitativ innholdsanalyse kan vi få innsikt i hvilke saker som dominerte nyhetsbildet, samtidig får vi mulighet til å knytte resultatene opp mot teorien om sakseierskap. Med dette til grunn formulerte vi denne problemstillingen:

Hvilke saker dominerte nyhetsbildet de tre siste ukene av stortingsvalgkampen 2017?

Problemstillingen åpner for en konkret undersøkelse, med håndfaste resultater. Vi vil sette dette i lys med teorier om dagsorden og sakseierskap. Her blir det interessant og se om visse saker var oftere representert i media enn andre, samt hvilke partier som eventuelt var tjent med dette.

1.3 Oppgavens oppbygging

Vi har bygget opp oppgaven slik at vi starter med et innledende kapittel hvor vi gjør rede for tema, presenterer problemstillingen og begrunner våre avgrensninger. Videre følger det fire kapitler som representerer hoveddelen av oppgaven. Her vil vi gå gjennom teorien for oppgaven. Videre vil vi i metodekapittelet forklare og begrunne vår fremgangsmåte i forskningsarbeidet. Funnene vil bli presentert i analysekapittelet i lys av teorien vi gikk gjennom tidligere i oppgaven. I drøftingskapittelet vil vi besvare forskningsspørsmål og problemstillingen på oppgaven. For å avslutte oppgaven vil vi samle alle trådene fra de tidligere kapitlene, presentere resultatene vi har funnet og en konklusjon på problemstillingen. Til slutt vil vi reflektere over mulige innvendinger og mangler ved vårt arbeid før vi kommer med våre anbefalinger til videre forskning.

1.4 Avgrensninger

Men tanke på tiden vi har til disposisjon for å skrive denne oppgaven er det naturlig at vi må sette noen avgrensninger. For at det ikke skal være for mye data som vi må gå gjennom har vi bestemt oss for å ta for oss de tre siste ukene av valgkampen (22.08.17- 11.09.17). For å utføre forskningsarbeidet skal vi benytte oss av programmet Atekst. Dette er et en database for alle trykkaviser i Norge. Vi har valgt dette programmet fordi det er tilgjengelig og gir oss mulighet til å gå gjennom store mengder data over kort tid. Det betyr at vi ikke kommer til å

gå gjennom nyhetssendinger, nettaviser, sosiale medier og andre plattformer og arenaer som kan ha vært med på å påvirke hvilke saker som har vært mest omtalt de tre siste ukene før valget. I dette programmet har vi valgt å rette fokuset vårt mot tre av de største landsdekkende avisene i Norge; Aftenposten, VG og Dagbladet. Dette er av samme grunn som nevnt ovenfor, tiden vi har til disposisjon og for å kunne representere hele Norges befolkning. I tillegg så har vi avgrensninger på søkeord vi skal benytte oss av i Atekst. Dette er alle vurdering vi kommer til å forklare og utdype nærmere i metode-kapittelet.

Vi kan ikke si noe om i hvor stor grad velgerne har blitt påvirket av sakene som har dominert mediene. Vi kan heller ikke konkludere om mye omtale av en sak har direkte sammenheng eller er årsaken til at et parti fikk mange stemmer. Men det vi med sikkerhet vil finne ut er hvilke saker som dominerte nyhetsbildet de siste tre ukene av stortingsvalgkampen i de tre største trykte avisene i Norge.

2.0 Teoretiske perspektiver

I denne delen av oppgavens skal vi gå gjennom de sentrale teoriene som er med på å forklare fenomenet vi skal forske på. For å forstå hvilke saker som dominerer nyhetsbildet de tre siste ukene av valgkampen er det viktig å forstå hvordan journalistene tenker. Hva som skal til for å få redaksjonell omtale. Videre er det viktig å forstå seg på effekten av omtale og hvorfor det er ønskelig. I dette kapittelet vil vi derfor gå gjennom de teoriene som skal være med på å forklare fenomenet vi skal forske på. I tillegg går vi kort gjennom tidligere forskning slik at vi kan plassere vår forskning sammen med hva som allerede eksisterer på fagfeltet.

2.1 Sentrale bidrag

Mye av den tidligere forskningen på stortingsvalg i Norge har vært i regi av valgforskningsprogrammet ved Institutt for samfunnsforskning (ISF) i Oslo. Dette programmet ble startet opp av «norsk valgforsknings gudfar» Henry Valen og statsviter Stein Rokkan i 1957. Henry Valen ledet valgforskningsprogrammet frem til 1985 og ga ut nye bøker i etterkant av stortingsvalgene med analyser av velgere og velgervandringer. De tre siste bøkene Valen ga ut gjennom dette programmet var i samarbeid med Bernt Aardal. Da Valen gikk av som leder for programmet i 1985 var det Aardal som tok over stafettpinnen. Aardal står for noe av den nyeste forskningen innenfor valgforskning i Norge med bøkene *"Det politiske landskap. En studie av stortingsvalget 2009"* og *"Valg og velgere. En studie av stortingsvalget 2013"* (SNL).

Den nyeste forskningen vi skal bygge videre på er et notat som er utarbeidet av Johannes Bergh og Rune Karlsen, Institutt for samfunnsforskning. Dette notatet inneholder de første resultatene fra Valgundersøkelsen 2017. Notatet presenterer tall og statistikk som vi vil komme tilbake til senere i oppgaven.

Bøkene som blir skrevet i regi av IFS har sitt fokus på grundige analyser av velgernes stemmegivning, deres holdninger/verdier og atferd (Aardal og Bergh, 2015, 9). Boken som blir skrevet i forbindelse med stortingsvalget 2017 blir nok intet unntak. Vårt forskningsarbeid kan plasseres sammen med, og kan blitt sett på som en berikelse av forskningsarbeidet som blir gjort i IFS. Da vårt arbeid legger fokuset på mediene og hva de

skrev om i slutten av valgkampen. IFS ser på hva velgerne mener er viktig, vi ser på hva mediene mener er viktig.

For å forstå posisjonen mediene har i valgkamper skal vi kort gå gjennom de viktigste hendelsene som har vært med på utviklingen til de tradisjonelle mediene i etterkant av 2. verdenskrig. En utvikling som har formet seg til en maktkamp mellom de politiske partiene og mediene om hvilke saker som er viktigst og hvilke saker som trenger oppmerksomhet. Vi vil så se en valgkamp fra journalisten sitt perspektiv og hva som må til for å få en sak i mediene. Til slutt runder vi av kapittelet med de to sentrale teoriene innenfor valgforskning; dagsorden og sakseierskap.

2.2 Tradisjonelle mediers utvikling

Vi skal ikke gå alt for nøye inn på utviklingen. Men vi ønsker å trekke frem noen hendelser og endringer som er med på å forklare hvordan journalistrollen og rollen til tradisjonelle medier har utviklet seg til å bli slik de er den dag i dag.

Oppblomstringen av partipressen var en reaksjon på fremveksten av de moderne politiske partiene i siste halvdel av 1800-tallet. Det ble fort vanlig at alle tettsteder i Norge hadde en høyre- og en venstre-avis. Kort tid etter kom også arbeideravisene. Antallet aviser økte enormt i denne perioden. Partiavisene var den primære nyhetskilden til folket om vanlige nyheter, samt det viktigste talerøret for partiene ut til sine velgere (Ndla, 19.03.2013).

Da 2. verdenskrig sluttet i 1945 startet en ny storhetstid for partipressen. De to neste hendelsene som ofte blir trukket frem som viktige hendelser for tradisjonelle medier utvikling er Kings Bay-saken (1963) og EF-striden (1972).

Det spesielle med Kings Bay-saken er bruken av TV og direkteendinger. Et virkemiddel som var helt nytt og som på mange måter flyttet debatten fra stortinget og inn i stuene til det norske folk (Eide, 2014, 508). Samtidig tok ikke TV-mediet fullstendig over den tradisjonelle trykte pressen sin rolle. Pressen var innvevd i den politiske debatten med drama, kriser og skandaler. Saken representerer et veiskille i norsk politisk kommunikasjon. Den presenterer pressens nøkkelrolle i det politiske liv, en sentral arena og aktør som sto midt i politikken (Eide, 2014, 510).

På mange måter presenterer EF-striden starten på slutten for partipressen. Mange av avisene anbefalte velgerne å stemme ja, men det endte med et flertall for nei. Dette kom som en overraskelse for mange. Dette resulterte i en usikkerhet i hvor stor grad partipressen hadde innflytelse. Med det sank også troverdigheten for partipressen. Men det er ikke alene en forklaring på oppløsningen. Andre viktige faktorer her er profesjonaliseringen av journalistyrket og fremveksten av journalistutdanninger. Selvstendigjøringen handlet om pressens rett til å sette sin egen dagsorden og til å velge sine egne kilder (pressetidsskrift.no, 2014). Dette førte til at de politiske partiene måtte benytte seg av andre og nye metoder for å få oppmerksomhet rundt sakene sine.

2.3 Nyhets- og interessekriterier

For å forstå hvordan politikerne kan få saken de har sakseierskap til på dagsorden må de først forstå hvordan journalistene tenker. Ved den økende profesjonaliseringen endret spillereglene seg for hvordan og hvem som får omtale i mediene. Med tiden har det utviklet seg kriterier for hvilke saker som har nyhetsverdi og vekke interesse for pressen. Formelen for å få omtale ble derfor å klare og dekke så mange nyhets- og interessekriterier som mulig. Ved å dekke flere kriterier øker muligheten for å få omtale (Cappelen, 2012, 65-66). Rollene var endret og politikerne måtte tilpasse seg mediene og deres kriterier. Politikken ble medialisert (Ihlen m.fl. 2015, 205). Den viktigste bakgrunnen for kriteriene er medienes behov for å selge aviser. Journalistene ønsker å skrive saker som vekker oppsikt og interesse for sine lesere og potensielle kjøpere. Det er derfor viktig for mediene å hele tiden levere det leserne synes er spennende. Samtidig er det større konkurranse for å få redaksjonell plass i de store avisene. Konkurransen er større om de store plattformene med det store publikum.

KVISA representerer et forenklet sett av kriterier som man kan bruke til å forutsi sakers nyhets- og interesseverdi. Bokstavene står for konflikt, vesentlighet, identifikasjon, sensasjon og aktualitet (Cappelen, 2012, 65-66). Det er viktig for politikere å forstå hvordan journalistene tenker for å kunne klare å styre nyhetsbildet slik de selv ønsker. Mer om dette skriver vi om i neste kapittel.

2.4 Dagsorden

Vi har sett på to av de store hendelsene som var med på å oppløse partiloyaliteten til pressen. Dette førte til at det ikke lenger var et lojalitetsverv å være en journalist, men heller et mistillitsverv (Eide, 2014, 515). Samtidig bød det på nye utfordringer for de politiske partiene for å få omtale om saker de mente var viktige og som de mente velgerne deres satte høyt. I tillegg bød det på utfordringer for mindre partier og mindre profilerte politikere å få omtale og plass i de nye uavhengige mediene. Tarjei Skirbekk som har lang erfaring fra å jobbe for Arbeiderpartiet og deres politiske kommunikasjon, skriver i boken sin "Hvordan vinne valg":

«Hvis mediene er opptatt av saksfelt som et parti har høy troverdighet på, vil velgerne ifølge teorien bli opptatt av dette temaet og ledes til partiet» (Skirbekk, 2015, 106). I dette kapittelet skal vi se nærmere på dette fenomenet – teorien om dagsorden.

Henry Valen beskrev den politiske velgeratferden på slutten av 1900-tallet som en endring fra "klassekamp til kampen om dagsorden". Det han sikter til her er at velgerne bryter fra de tradisjonelle sosiale skillelinjene der man stemmer ut i fra den sosiale klassen man tilhører, hva mamma og pappa stemmer og hvor i landet man bor. Dette ble da erstattet av kortvarige valgvinger (Karlsen 2004). For denne situasjonsbeskrivelsen Valen presenterer er det helt sentralt med massemedienes evne til å sette dagsorden (Aardal, 2013, 131). Teorien om dagsorden handler om hva velgerne skal mene noe om, men ikke nødvendigvis hva de skal mene. Ved mediens prioritering av saker og presentasjonen av dem blir leserne tvunget til å gjøre seg opp en mening om den aktuelle saken og med informasjonen som blir presentert for dem, som i all hovedsak er hva teorien om dagsorden handler om. For å få en bredere forståelse må man diskutere teorien sammen med teorien om sakseierskap. To teorier som går hånd i hånd når valgforskning skal diskuteres.

2.5 Sakseierskap

Selv om det er viktig å følge med på velgernes og mediens prioriteringer av saker kan ikke dette alene fortelle hvem som ligger an til å vinne valget. For noen år tilbake kunne man ved å se hvilken sosial klasse og hvor i landet man var fra, predikere hvilket parti en person ville stemt ved stortingsvalget, dette er ikke like lett lenger. Men partienes tilhørighet til gamle motsetninger som kulturelle, geografiske og økonomiske, bidrar fortsatt til profilering og troverdighet til de aktuelle saksområdene (Aardal, 2013, 132).

Helt konkret handler teorien om sakseierskap seg om sakens aktualitet og partiets troverdighet på saken. Ved at et parti har sakseierskap på for eksempel distriktpolitikk vil det bety at velgerne har størst troverdighet til det partiet ved å best kunne håndtere problemene rundt distriktpolitikk. For et parti er det ønskelig å være på dagsorden med en sak de har sakseierskap til. Det vil da si at det vil være ønskelig for Senterpartiet at distriktpolitikk står på dagsorden, siden de har høyest troverdighet på dette saksområdet (Aardal, 2013, 131-132).

Teorien og dagsorden handler som tidligere nevnt ikke om hva man skal mene, men hva man skal mene noe om. Hvis en sak om distriktpolitikk står på dagsorden må velgerne i følge teorien gjøre seg opp en mening om den saken. Det er da stor sannsynlighet for at Senterpartiet blir sett på som partiet som har troverdighet til å løse problemet fordi de har sakseierskap til distriktpolitikk (Aardal, 2013, 132).

Hvor velgerne tidligere indentifiserte seg med politiske partier handler teorien om sakseierskap seg om at de forskjellige partiene har opparbeidet seg tillit på spesifikke saksområder. Har et parti stor tillit blant velgerne på et saksfelt sier man da at de har eierskap til det saksfeltet (Aardal, 2013, 132). Ved de siste valgene har andelen økt blant velgere som bestemmer seg for hvilket parti de skal stemme i slutten av valgkampen. De venter med andre ord til siste mulighet til å bestemme seg for hvilket parti de skal stemme (Aardal, 2013, 133). Det har derfor blitt et økende fokus de siste årene på å vinne kampen om dagsorden. Det vil si at alle partiene legger en valgkampstrategi som handler om å få saker de har eierskap til på dagsorden. Ved å gjøre dette ønsker partiene å få en valgkampeffekt og dermed få økt oppslutning ved å mobilisere velgere helt i slutten av valgkampen (Aardal, 2013, 132).

Den opprinnelige teorien om dagsorden ser man på sakseierskap som konstant. At det er noe som man tilegner seg over lang tid og som derfor er veldig vanskelig å endre på. Men teorien har også sitt utspring i Amerikansk politikk der det kun er to partier. Ved flerpartisystemer som det norske representerer, er det ikke alltid de store kontrastene mellom de forskjellige partiene. Spesielt ikke på hvert enkelt saksområde. Det er derfor mye større konkurranse for hvert saksområde ved et flerpartisystem enn ved et topartisystem. Sakseierskapet kan derfor ikke betraktes som konstant. Ved hektiske valgkamper kan sakseierskap endre eier. Vi kan

med dette til grunn supplere utsagnet til Henry Valen om kampen om dagsorden ved at det også er en kamp om sakseierskap (Aardal, 2013, 132-133).

2.5.1 Skillelinjer

Gjennom historien har det vært noen forsøk på å forske på om det er noen regionale forskjeller i de politiske partienes oppslutning. Anders M. Hansen presenterte i 1899 en teori der han klassifiserer og forklarer hva folk stemmer ved fysiske trekk. Her trakk han blant annet frem hodeformen som en viktig indikator. Han delte så befolkningen inn i "langskaller" og "kortskaller". Man kunne så ved å måle 100 skaller i en bygd finne ut hvilket parti som sto sterkest. Denne teorien har i ettertid blitt grundig tilbakevist (Aardal, 2013, 163).

Aardal definerer skillelinjer verken i "det politiske landskap (2013)" eller i "Valg og velgere (2015)". Men man kan forklare skillelinjer som konfliktlinjer eller konfliktområder der partienes politikk står i konflikt og uenighet med andre partier. Siden starten på den politiske historien til Norge har nye skillelinjer vært grobunn for nye partier (Aardal, 2013, 163-165). Den første skillelinjen som oppstod i Norge var mellom periferi og sentrum. Med de andre kulturelle dimensjonene religion, språk og alkohol var dette skillelinjen som ga grobunn for partiene Venstre (periferi) og Høyre (sentrum), som representerte hvert sitt ytterpunkt (Aardal, 2013, 164-165).

Nå skal ikke vi gå alt for detaljert inn i hvordan de forskjellige partiene ble til. Men det som er verdt å ta med seg fra fremveksten av partiene er at de fortsatt til dels har eierskap til saken de opprinnelig vokste frem fra. De er nødvendigvis ikke det partiet med høyest troverdighet på området, men det er fortsatt et av de områdene partiene har mest troverdighet på. Helt siden 1977 har dette vært stabile funn ved valgforskningen (Aardal og Bergh, 2015, 100-101).

Analysen fra stortingsvalget 2013 viser at de gamle partiene Ap og H på hver sin fløy, har overtaket på sine konkurrerende partier på skillelinjer som representerer "ny politikk". Dette er partiene SV og FrP et eksempel på som hadde sitt utspring forholdsvis i innvandring og vekst-vern konfliktene. Sagt på en annen måte så kan man ved disse funnene si at det ikke ser ut til at de gamle partiene skal vike for nye skillelinjer og ny politikk. I denne sammenhengen blir "gammel politikk" definert ved eldre skillelinjer som har røtter langt tilbake i tid. To

eksempler på slike skillelinjer er religiøs-sekulær og offentlig-privat (Aardal og Bergh, 2015, 100-101).

2.6 Situasjonen i dag

Som nevnt innledningsvis i dette kapittelet er den nyeste forskningen på området utført av Johannes Bergh og Rune Karlsen, Institutt for samfunnsforskning. Notatet de publiserte 13.11.17 inneholder de første resultatene fra den store Valgundersøkelsen 2017. Notatet er på fem sider og tar for seg sentrale spørsmål rundt sakseierskap og dagsorden. Nedenfor har vi kopiert inn den mest sentrale tabellen i notatet (Bergh og Karlsen, 13.11.17).

Tabell 3 Sakseierskap på ni saksområder i 2013 og 2017. Prosent som mener at partiet har best politikk (sakseierskap).

	Skole		Miljø		Eldre		Innvandring		Skatt	
	2013	2017	2013	2017	2013	2017	2013	2017	2013	2017
R	-	1	-	1	-	2	-	1	-	1
SV	10	8	16	10	3	5	6	6	3	5
Ap	23	25	12	11	28	25	23	15	33	25
V	9	4	23	9	2	2	5	4	3	3
KrF	3	3	1	2	12	8	5	5	2	2
Sp	1	4	3	8	1	5	1	4	1	4
H	35	33	8	19	17	20	19	12	34	26
FrP	2	4	2	3	14	11	27	35	9	14
MDG	0	0	15	14	0	0	0	1	0	0
Andre	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0
Vet ikke/ ingen partier	17	19	19	22	22	22	14	16	15	20
N 100%	1727	1663	1727	1664	1727	1663	1727	1664	1727	1660

	Barn og familie		Distrikt		Samferdsel		Helse		Sysselsetting	
	2013	2017	2013	2017	2013	2017	2013	2017	2009	2017
R	-	1	-	1	-	1	-	2	-	2
SV	9	9	2	3	3	3	3	4	2	3
Ap	27	21	16	9	16	17	35	27	61	28
V	4	3	7	4	5	2	3	2	1	2
KrF	28	18	2	1	1	1	4	3	1	1
Sp	1	3	35	39	6	8	1	3	1	4
H	11	19	11	17	26	20	27	28	14	30
FrP	2	3	3	4	18	25	7	7	5	5
MDG	0	0	0	0	1	1	0	0	-	0
Andre	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Vet ikke/ ingen partier	18	22	25	22	25	21	20	22	15	24
N 100%	1727	1664	1727	1664	1727	1662	1727	1663	1782	1663

Andre nevneverdige resultater fra undersøkelsen er hvor sentralt innvandringssaken var i velgernes bevissthet. Den har aldri før vært så viktig for velgerne. Mer enn hver fjerde velger hadde innvandringssaken i tankene da de avla sin stemme. Samtidig var det rundt 70% av velgerne til FrP som mente innvandring var den viktigste saken ved stortingsvalget 2017. Ovenfor er det en oversikt over hvilke partier som har best politikk på ti sentrale politikkområder ved valget 2017. Tallene er også sammenlignet med stortingsvalget 2013 (for sysselsetting er det sammenlignet med 2009, da det mangler tall fra 2013 på dette området). Kort oppsummert så har Høyre sakseierskap på fem av ti saker. Arbeiderpartiet har to, Senterpartiet har en og Fremskrittspartiet har to. Det mest synlige endringen her er halveringen til Ap og fremveksten til H ved sysselsetting. Samtidig er det verdt å legge merke til dominansen til Sp på distriktpolitikk og Frp ved innvandringspolitikk (Bergh og Karlsen, 13.11.17). Senere i oppgaven vil vi trekke linjer mellom resultatene av vårt forskningsarbeid og resultatene Bergh og Karlsen har fått gjennom sin valgundersøkelse.

Bergh og Karlsen har i sin valgundersøkelse stilt velgerne sentrale spørsmål vedrørende deres preferanser, hva velgerne synes om partier og hvem som har den beste politikken. I denne oppgaven skal vi få en dypere forståelse for mediene sine preferanser. Hva syntes mediene det var viktig å dokumentere og dele. Sagt på en annen måte, så hadde Bergh og Karlsen fokus på sakseierskapet sin utvikling fra tidligere valg, mens vi har fokuset vårt rettet mot dagsordenfunksjonen. Ved å se på disse teoriene sammen med funnene ved valgundersøkelsen og forskningen vår, vil det være mulig å se i hvor stor grad teoriene stemmer overens med hva som faktisk skjer i det virkelige liv, samt hvordan teoriene fungerer i praksis.

3.0 Metode

Utgangspunktet for forskning er nysgjerrighet. I vårt tilfelle handlet det om å få en dypere forståelse for valgkampen og påvirkningskraften til dagsordenfunksjonen. Vi har nå satt oss inn i sentral litteratur på området vi ønsker å forske på og forstå mer om. Her er problemstillingen helt sentral. Problemstillingen er også helt sentral når man skal velge metode for forskningsarbeidet. Dette er temaer vi vil utdype i dette kapittelet (Johannesen m.fl. 2016, 28-29).

Formålet med vår undersøkelse er å få en bredere forståelse for valgkampen. Ved å gjennomføre vår undersøkelse vil vi få en helt annen forståelse om hvordan journalistens vurderinger og politikeres handlinger, henger sammen med sakseierskap, dagsorden, og til slutt hva folk stemmer. Her kan vi ikke trekke klare konklusjoner. Men det kan være vi kan se handlingsmønstre og resultater som støtter teoriene vi har gått gjennom i kapittel 2.0 Teori.

Forskningsprosessen består av forberedelse, datainnsamling, dataanalyse og rapportering (Johannesen m.fl. 2016, 30). Vi vil i dette kapittelet bevege oss fra forberedelse til datainnsamling. Ut i fra problemstillingen vi har formulert vil vi utdype og begrunne de metodiske vurderingene som har vært med på å forme oppgaven vår.

3.1 Problemstilling

Når man skal forberede seg til et prosjekt starter man med en idé, som deretter leder til et tema og utforming av en problemstilling (Johannesen m.fl. 2016, 53). Det var intet unntak for oss. Vi kom raskt inn på tanken å fordype oss i valgkampen og valgresultatet i fjor høst som var spennende til siste stemme var telt. Vi ønsket å få en dypere forståelse av hvilke faktorer som kunne påvirke utfallet og stemmeseddelen til velgerne. Dermed var temaet satt, og vi kunne begynne på å formulere en problemstilling. Gjennom tre år på høyskole har vi vært gjennom ulike teorier som ønsker å belyse en del av virkeligheten, eller forklare et spesifikt fenomen. Sakseierskap og dagsorden kan plasseres i denne kategorien, og vi syntes det ville være interessant å teste ut teorien på en reell situasjon. Undersøkelsens formål er altså å finne ut om spesifikke partier hadde en fordel ved at sakene de har størst troverdighet på var hyppigere representert i avisene enn andre. Dette vil vi også sette i lys av valgresultatet for å se om det styrker eller svekker grunnprinsippene til teorien. Samtidig må problemstillingen

avgrenses slik at det skal være realistisk å faktisk gjennomføre en empirisk undersøkelse (Johannesen m.fl. 2016, 59). Vi landet derfor på følgende problemstilling:

Hvilke saker dominerte nyhetsbildet i de tre siste ukene av stortingsvalgkampen 2017?

Vårt forskningsarbeid vil derfor konkret kunne svare på hvilke saker som dominerte dagsorden de siste tre ukene av valgkampen 2017. Velgere er i dag mindre lojale enn tidligere, og er langt mer åpen for å skifte parti (Giddens, 1996, 244-245). Dette legger til rette for tre forskningsspørsmål vi ønsker å besvare:

- F1.** Vil vi se endringer i meningsmålingene underveis i valgkampen når sakene får mer oppmerksomhet?
- F2.** Hvilke partier var flinkest til å få saker de hadde sakseierskap til på dagsorden?
- F3.** Er det mulig å se en sammenheng mellom hvilke saker som får mest omtale, hvilke partier som har sakseierskap til de sakene og hvor mange stemmer de partiene får?

Forskningsspørsmålene er ytterligere med på å berike oppgaven. Samtidig er de med på å gi oss dypere forståelse av valgkampen, som er formålet med oppgaven. Forskningsspørsmålene gir oss også konkrete elementer ved analysen som vi skal se etter og som vi i slutten av oppgaven skal besvare sammen med problemstillingen.

3.2 Forskningsdesign: Kvantitativ innholdsanalyse

Metoden skal legges til rette slik at man best mulig kan svare på problemstillingen. Altså er det problemstillingen som bestemmer metoden for undersøkelsen (Johannesen m.fl.2016, 59) Vi har valgt å utføre en kvantitativ innholdsanalyse ettersom vi mener det egner seg best for å svare på våre forskningsspørsmål og problemstilling. Metoden passer godt der man ønsker å få en oversikt der det forekommer et stort antall tekster, Et eksempel vil være å lege en oversikt over hvor mange ganger en sak forekommer i en avis (Østbye m.fl. 2013, 207). I boken Metodebok for Mediefag definerer Helge Østbye m.fl. det som "Med (kvantitativ) innholdsanalyse mener vi her dataregistrering og analyseteknikker som søker mot en systematisk, objektiv og kvantitativ beskrivelse av innholdet i budskapet" (Østbye m.fl. 2013, 208). Altså må vi utforme en undersøkelse som er systematisk ved at vi følger satte regler for hvordan innholdet skal behandles. Samtidig bidrar det til at forskningen blir mer objektiv, og

våre egne betraktninger og tanker blir i større grad sidestilt og preger ikke resultatet og funnene i oppgaven som ved en kvalitativ innholdsanalyse. At den er kvantitativ betyr - som ellers - at det skal tallfestes (Østbye m.fl. 2013, 208). Metodene kan brukes til flere formål, bl.a. trekke slutninger om medienes effekter som går under vårt tema. Samtidig skal det nevnes at vi beveger oss på et område der det er umulig å si noe om den fullstendige effekten uten en fullverdig analyse av mottakerne av analysen (Østbye m.fl. 2013, 209).

3.2.1 Valg av enhet og utvalg

Formålet til utvalget er å kunne generalisere et mindre utvalg for hele populasjonen (Johannesen m.fl. 2016, 241). En viktig del i prosessen av utvalg er å avgrense populasjonen, ved at man avklarer hvilken populasjon man ønsker å si noe om i analysen (Østbye m.fl. 2013, 215). I vår oppgave består populasjonen i utgangspunktet av alle norske aviser hvor utvalget vårt består av de tre største landsdekkende papiravisene. Argumentet for utvalget er å best kunne generalisere til populasjonen. Videre i analysen har vi definert enheten som én sak. Dermed kan én artikkel inneholde flere enheter. Vi har valgt å ta utgangspunkt i saksområdene Johannes Bergh og Rune Karlsen presenterer i sin artikkel om sakseierskap ettersom de beskriver sakene som de mest sentrale (Bergh og Karlsen, 13.11.17). Samtidig er ikke en *artikkel* et entydig begrep. En sak kan være utformet slik at den inneholder flere artikler, som f.eks. kan en reportasje være noe som kan komplisere kodingen (Østbye m.fl. 2013, 217). Vi vil registrere disse som forskjellige artikler dersom de tar for seg ulike saksområder. Artikkene vi vil klassifisere og telle er altså saker som omhandler; skole, eldre, miljø, innvandring, skatt, barn og familie, distrikt, samferdsel, helse og sysselsetting.

- *Mediet* vi har valgt er papiravis. Dette er et format som når ut til hele landet, og alle er eksponert for i en eller annen form. Det gagnar også oppgaven ettersom det finnes arkiv som gjør det enkelt å samle inn data og analysere den
- *Avisene* består av de tre største landsdekkende papiravisene som henholdsvis er Aftenposten, VG og Dagbladet (Medienorge). De fulgte valgkampen kontinuerlig og er dermed relevant for problemstillingen, samtidig som det begrenser datamengden
- *Tidsperioden* vil være de tre siste ukene av valgkampen (22.08.17- 11.09.17),

ettersom valgkampen er på sitt mest intensive, og meningsmålingene kommer hyppig. Vi mener også dette innebærer at mengden blir håndterlig, ved at det ikke strekker seg over en lengre periode.

3.2.2 Valg av variabler

I boken Metode for Mediefag definerer Helge Østbye m.fl. variabler i en innholdsanalyse som; "beskriver tekstenes form og innhold" (Østbye m.fl. 2013, 216). Med form menes det at innholdet systematiserer etter for eksempel sjanger, overskrifter eller andre ting som ikke har en direkte betydning på selve innholdet. Innholdet kan typisk deles inn etter tendenser, eller det vi har valgt å ta i bruk – tema (Østbye m.fl. 2013, 216-217). Variablene skal også ha rot i problemstillingen, ettersom det i praksis ikke finnes begrensinger for hva som kan brukes. Dette skal sikre at variablene gjør nytte for seg i selve analysen (Østbye m.fl. 216). Det løser vi som nevnt ved å bruke tema, eller mer presist de ulike saksområdene som Johannes Bergh og Rune Karlsen opererer med. Altså blir de ulike variablene i analysen; skole, eldre, miljø, innvandring, skatt, barn og familie, distrikt, samferdsel helse og sysselsetting.

I utgangspunktet er det vanlig at hver enhet blir kodet i kun én kategori, men det er også rom for å at de kan plasseres i flere (Østbye m.fl. 2013, 217). I vårt tilfelle vurderer vi det som mest hensiktsmessig å kunne tillegge enhetene i flere kategorier ettersom en artikkel kan handle om flere ulike saksområder, og dermed sette alle disse på dagsorden. Teorien vi tar utgangspunkt i tar ikke hensyn til hvordan de ulike saksområdene er vinklet, så vi kommer kun til å forholde oss til at saksområdet faktisk er tema i artikkelen. I enheter der flere temaer er representert, vil de da kodes under samtlige av de respektive temaene i artikkelen. Dermed utelukker ikke variablene hverandre. Egenskapene til de ulike variablene som artiklene må inneholde for bli kodet, er forklart i kodeboken (se vedlegg). Her blir variablene definert slik at de har klare rammer. På denne måten blir kodebok viktig dokumentasjon av undersøkelsen (Østbye m.fl. 2013, 212).

3.3 Datainnsamling

Vet å bruke Retriver sin tjeneste Atekst vil vi kunne bruke sakene som søkeord for å få artikler som har ordene i teksten. Tjenesten begrenser seg til Papiraviser, noe som da strammer inn rammene for oppgaven ved at nettartikler ikke blir inkludert, men som

samtidig bidrar til å gjøre undersøkelsen mer gjennomførbar. For å muliggjøre dette i praksis har vi tatt i bruk av en datamatrix der vi definerer enheter, variabler og variabelverdier (Østbye m.fl. 2013, 2013). Artikkene finner vi ved å definere søket til det gitte tidspunkt, samt begrenset til Aftenposten, Dagbladet og VG.

Vi kommer til å bruke saksområdene som søketekst for å innhente dataen. Dette byr på en utfordring med tanke på å få oversikt over alle artiklene, ettersom saksområdene kan ha synonymer eller andre begrep som tar for seg samme sak, og derfor ikke blir plukket opp. Allikevel vurderer vi det slik at å ta i bruk saksområdene som søketekst vil gi oss de mest presise og relevante søkeresultatene, samtidig som vi opprettholder mengden av data til det realistiske med tanke på at det skal analyseres og tolkes. Alle søkeordene inneholder stjerne-tegn både på starten og på slutten av ordet. På denne måten fanger vi opp om ordet om det kommer i en lengre versjon, som for eksempel ved søk på "skatt", vil alle artikler med ordet "skatteutt" eller "eiendomsskatt" også dukke opp i søket.

3.4 Valg av data

Når vi skulle velge dataen som skulle kodes ble det satt som krav at artikkelen måtte inneholde en eller flere av de overnevnte saksområdene. Formålet er å kun få med seg artikler som faktisk tar for seg de ulike temaene. I vårt tilfelle resulterte dette til at majoriteten av artiklene vi var gjennomfalt bort og ble ikke kodet eller kategorisert ettersom vi vurderte det slik at saksområdet ikke tydelig nok var et tema i artikkelen, eller at artikkelen bare inneholdt søkeordet. Dermed var det en liten sannsynlighet at leseren ville knytte det opp mot det spesifikke saksområdet. Artikler som omhandler de ulike sakene enten som hovedtema, eller i avsnitt og setninger i den grad at leseren kunne danne seg en mening om temaet har vi valgt å kode inn i datamatriksen med de ulike variablene.

Vi har også valgt å forkaste artikler som tar for seg situasjoner i utlandet der det ikke er mulig å knytte det opp mot reelle forhold i Norge. Eksempelvis ble vi møtt med flere artikler som omhandlet skattereformer i USA. Dette sier lite om situasjonen i Norge og det er tvilsomt at leseren vil danne meningsgrunnlag med det som utgangspunkt i den norske valgkampen.

3.5 Koding

Dataen vi bearbejder blir referert til som "koding". Informasjonen blir samlet inn og organisert, for å så klassifisere informasjonen (Johannesen m.fl. 2016, 174) I en kvantitativ innholdsanalyse skriver Helge Østbye m.fl. at det tillegges regler for hvordan dataene skal klassifiseres (Østbye m.fl. 2013, 212). Ettersom ikke alle enhetene (artikler) faktisk innholdet variablene, faller disse bort og har dermed ikke blitt kodet Vi har valgt å holde det enkel for oss selv ved å benytte oss av Excel. Her har vi kodeskjemaet og datamatriksen som vi fører dataen i. Vi har systematisk vært gjennom hver kategori og kontinuerlig registrert artiklene manuelt i sin respektive kategori (Variabel), ved hjelp av kodeboken. På bakgrunn av teorien har vi som nevnt valgt å registrere enheter i flere kategorier i tilfeller der artikkelen tar for seg flere saker.

I praksis vil det si at vi leser gjennom alle treffene med artikler som inneholder søkeordet. Er saksområdet et tema blir det kodet og registrert til sin respektive variabel. Vi delte det opp i tre uker og tok hver uke for seg selv, før vi samlet resultatet.

3.6 Utfordringer med datainnfylling

Som forventet opplevde vi flere utfordringer underveis av datainnfyllingen. For vår del handlet disse stort sett om saksområdet var godt nok representert i artiklene slik at vi kunne konkludere med at det er et tema i teksten. Det florerer med artikler der søkeordet var tilstede i artiklene, men egentlig ikke var tema i teksten. For eksempel var det artikler der skatt var nevnt, men kun i én kort setning . I slike tilfeller vil det alltid være en risiko for skjønnsmessige vurderinger, og at kodere vurderer ulikt. Vi hadde også utfordringer når det kom til saksområder som tok for seg situasjoner i utlandet. Her ble vurderingen å se i hvilken grad det kunne påvirke debatten i Norge. Med variabelen "miljø" slet vi med dette ettersom mange av artiklene hadde opprinnelse fra tilfeller fra andre land.

Prosessen ble også svært omfattende med tanke på alle artikler vi måtte igjennom. Noen søkeord ga over 270 den ene uken som vi måtte gjennom for å undersøke om temaet var tilstede. Søkeordene ga oss dermed mange irrelevant og tidkrevende resultater. Blant annet er det mange betydninger og sammensetninger av ordet "skatt" uten at det nødvendigvis omhandler temaet i vår sammenheng.

3.7 Intersubjektivitetstest

Reliabilitet går ut på om det er potensielle målefeil i undersøkelsen, mens validitet tar for seg om man faktisk har målt det man i utgangspunkt ville måle (Ringdal 2013, 248). I kvantitativ innholdsanalyse finnes ingen konkrete metoder i for å sjekke om resultatet samsvarer med virkeligheten. Derimot er det mulig å sjekke om de ulike klassifiseringene samsvarer med andre kodere. Hvis to kodere koder det samme materialet er det dermed mulig å få resultat i hvilken grad de koder likt. Altså tester vi validiteten av de ulike variablene. Her er forklaringen på de ulike variablene (vedlegg 2) sentrale ettersom disse skal sette rammer og skille variablene fra hverandre Dette kaller vi for intersubjektivitetstest (Østbye m.fl. 2013 221). Ettersom oppgaven skrives av to personer, har vi delt opp kodingen slik at begge har vært gjennom omtrent samme antallet artikler. For å teste dette har vi valgt å trekke to ulike saker fra en tilfeldig uke som den andre parten allerede har kodet, for å så sammenligne resultatet. Samtidig skal det nevnes at dette utgjør en liten andel av samtlige artikler vi har vært gjennom og vi vil derfor være forsikte med å generalisere, samtidig som vi tror det bidrar til en god pekepinn om det er problemer med intersubjektiviteten.

Resultatet anslår vi som godt, der majoriteten av de artiklene gjennomgått samsvarer med den andre parten sin koding. Den andre parten brukte de samme søkeordene og fikk dermed opp de samme artiklene fra Atekst. Sakene som ble kodet to ganger var henholdsvis ”miljø”, ”innvandring”, ”helse” og ”sysselsetting”. Vi opplever at en av styrkene i oppgaven er at de ulike temaene er lett og identifisere, særlig med tanke på at vi slipper å ta stilling til vinklingen i saken. ”Innvandring” og ”sysselsetting” ble kodet helt likt, mens ”helse” avviker med to enheter. ”Miljø” var noe mer problematisk med fire avvik. Dette kan tyde på en svakhet i variabelen ettersom den da kan bli tolket forskjellig. I dette tilfellet var det usikkerhet i hvilken grad artikler som omhandlet miljø i USA skulle kodes inn i datamatriksen. Vi endte opp med å justere antallet på begge postene til gjennomsnittet.

3.8 Etiske perspektiver

Etikk handler i det store om hva som er riktig og galt basert på prinsipper, regler og retningslinjer. Forsinkning intet unntak (Johannesen m.fl. 2016, 89). Det er utarbeidet klare retningslinjer som skal bistå med at forskeren ikke trækker utenfor disse rammene. Dette har vi hatt i bakhodet under forskningen, og fullt klare om at vi må forholde oss til. Østbye m.fl.

bruker Karl Popper som utgangspunkt når han redegjør for tre punkt som krav for forskningsarbeid.

1. Påstander må kunne underbygges av argumenter. Man skal også være åpen for kritikk og motargumenter.
2. Transparens i den betydning at man er åpen med forskningsarbeidet. Ved å vise innsyn i hele forskningsprosessen kan det etterprøves.
3. Vi må være åpne for at det ikke en endelig sannhet. I dette legges det at en teori aldri kan bevises helt, derimot kan den styrkes. Dette skal det redegjøres for i forskningen og blir ofte henvist som falsifiserbarhetskriteriet (Østbye m.fl. 2013, 31).

De overnevnte punktene oppfatter vi alle som særlig relevante for vår oppgave. Når vi har innhentet data og kategorisert dette, er det viktig at dette blir gjort på en ærlig og redelig måte. Å tillegge ulike variabler verdier som ikke stemmer med virkeligheten for å oppnå ønsket resultat oppfattes som fabrikkering (Ringdal 2014, 462). Dette er svært alvorlig og noe vi ikke vil assosieres med.

4.0 Analyse

I vår forskning har vi sett nærmere på hvilke saker som dominerte nyhetsbildet de siste tre ukene før stortingsvalget 2017. Ved å gjøre dette har vi utført en kvantitativ innholdsanalyse på de tre største landsdekkende avisene i Norge; Aftenposten, VG og Dagbladet. For å utføre denne undersøkelsen har vi benyttet oss av Retriever, Atekst. En database for avisapirer i Norge. Vi gikk i sist kapittel gjennom hvordan vi utførte forskningsarbeidet. I dette kapittelet vil vi presentere resultatene.

4.1 Resultater

Her skal teorien, metoden og datainnsamlingen smelte sammen. I denne delen av oppgaven skal vi ved hjelp av teori vi har gått gjennom forklare og analysere dagligdagse fenomener. Fenomenet som skal forklares i denne oppgaven handler om påvirkningskraften dagsordenfunksjonen kan ha i riktig samspill med sakseierskap.

Kvantitative innholdsanalyser egner seg godt for undersøkelser der man skal gå gjennom store mengder med tekstmateriale (Østbye m.fl. 2013, 229). Når vi søkte opp søkeordene i Atekst kom det opp mange hundre artikler. Det var av den grunn tidkrevende å sortere ut hvor mange av artiklene som faktisk handlet om de respektive sakene. Nedenfor har vi laget en tabell over den første av de tre ukene vi utførte vår innholdsanalyse på.

Uke 0, 20.08-27.08	Barn og familie	Distrikt	Samferdsel	Helse	Sysselsetting	Skatt	Skole	Miljø	Eldre	Innvandring
VG	1	10	0	8	1	12	2	2	1	2
Dagbladet	0	3	1	3	3	12	7	3	3	1
Afteposten	1	5	4	13	4	13	17	7	2	9
Sum	2	18	5	24	8	37	26	12	6	12

Tabell: 1

Tabell 1 viser en oversikt over hvilke politiske saker som dominerte dagsorden 20.08-27.08. Her dominerer "skatt" med 37 saker jevnt fordelt over avisene Aftenposten, VG og Dagbladet. Så følger "skole", "helse" og "distrikt".

Uke 1, 28.8-03.09	Barn og familie	Distrikt	Samferdsel	Helse	Sysselsetting	Skatt	Skole	Miljø	Eldre	Innvandring
VG	1	5	5	16	4	10	3	6	4	12
Dagbladet	0	3	1	10	3	3	5	1	1	4
Afteposten	3	5	5	10	1	14	12	10	0	17
Sum	4	13	11	36	8	27	20	17	5	33

Tabell: 2

Tabell 2 viser en oversikt over hvilke politiske saker som dominerte dagsorden 28.08-03.09. Denne uken økte "helse" sin omtale med ti saker mer en foregående uke. Samtidig er det en

kjempestor økning i omtale for "innvandring". En økning fra 12 til 33 saker. I samme tidsperiode synker omtale av "Distrikt", "helse", "skatt" og "skole".

Uke 2, 04.09-10.09	Barn og familie	Distrikt	Samferdsel	Helse	Syssetting	Skatt	Skole	Miljø	Eldre	innvandring
VG	0	5	2	13	2	13	4	3	2	5
Dagbladet	1	0	1	9	2	15	10	7	6	5
Afteposten	3	3	3	13	5	18	17	13	5	10
Sum	4	8	6	35	9	46	31	23	13	20

Tabell: 3

Tabell 3 viser en oversikt over hvilke saker som dominerte dagsorden 04.09-10.09. Den siste uken før valget 11.09. "helse" fortsetter på et stabilt høyt nivå. På samme tid som "skatt" får en økning på 20 flere saker sammenlignet med sist uke. Samtidig er det en økning for "skole" og "miljø". Mens "innvandring" får noe mindre omtale enn uken før med 20 saker.

20.08-10.09	Barn og familie	Distrikt	Samferdsel	Helse	Syssetting	Skatt	Skole	Miljø	Eldre	innvandring
VG	2	20	7	37	7	35	9	11	7	19
Dagbladet	1	6	3	22	8	30	22	11	10	10
Aftenposten	7	13	12	36	10	45	46	30	7	36
Sum tre uker	10	39	22	95	25	110	77	52	24	65

Tabell: 4

Tabell 4 viser oversikt over hvilke saker som dominerte dagsorden fra 20.08 og frem til dagen før valget 10.09. Her ser vi tydelig at "skatt", "helse" og "skole" har vært dominerende saker. Dette er saker som har vært dominerende i mange valgkamper opp gjennom (Bergh og Karlsen, 13.11.17). Mens de tre sakene med minst omtale er "barn og familie", "samferdsel" og "eldre".

4.1.1 Meningsmålinger

Den svenske medieforskeren Karl Erik Rosengren mener man bør sammenligne det bildet mediene gir med virkeligheten og bruke det som sammenligningsgrunnlag. Han sier da at man knytter innholdsanalysen til ekstramediale data. Data som er hentet utenfor innholdsanalysen. Dette blir gjort i analysedelen (Østbye m.fl. 2013, 228). I denne oppgaven vil ekstramediale data være meningsmålinger som ble utført av Kantar TNS de siste tre ukene før valget.

For å kunne se endringer blant velgerne tok vi for oss meningsmålingene til Kantar TNS som de utførte for TV2. Målingene ble utført søndag 20.08, 27.08 og 03.09 før vi til slutt hadde den siste målingen som er resultatet av valget, mandag 11.09.17. Nedenfor har vi konstruert fire tabeller med disse målingene. Hver tabell viser ukens måling, samt endring fra

uken føre. Tabell 4.4 viser en oversikt over endring i meningsmålingen fra uke 0 til valgresultatet. Uke 0 er da den første målingen vi har med i oppgaven, som ble utført søndag 20.08.17.

Her må man ta høyde for feilmarginer. For å unngå mest mulig avvik har vi benyttet oss av det samme analysebyrået for alle meningsmålingene. En annen mulighet kunne vært å ta gjennomsnittet av flere meningsmålinger. Men her slet vi med å finne de gjentatte målingene på samme ukedag og sammen med Kantar TNS. Samtidig passet det bra å ha meningsmålingene på søndager med tanke på at valget var på en mandag. Derfor tok vi avgjørelsen med å kun benytte oss av Kantar TNS.

	uke 1	endring fra uke 0
R	2,9	-0,9
Sv	5,7	-0,7
Ap	26,8	-1,4
V	3,1	-0,4
Krf	3,7	-1,6
Sp	11,2	0,7
H	24,2	0,4
Frp	16,7	4,0
MDG	4,6	0,8

Tabell: 1.1

Tabell 1.1 viser endring i oppslutning fra 20.08 til 27.08. Her ser vi mange røde tall for venstresiden med unntak av Sp og MDG. På høyresiden går Frp kraftig frem med 4 prosentpoeng. Krf går tilbake 1,6 prosentpoeng.

	uke 2	endring fra uke 1
R	3,6	0,7
Sv	4,8	-0,9
Ap	26,1	-0,6
V	4,3	1,2
Krf	3,8	0,1
Sp	11,0	-0,2
H	26,1	1,9
Frp	14,7	-2,0
MDG	3,5	-0,9

Tabell: 2.2

Tabell 2.2 viser endring i oppslutning fra 27.08 til 03.09. Her går H frem med 1,9 prosentpoeng og V med 1,2. MDG og Sv går tilbake 0,9 prosentpoeng mens Frp går tilbake med 2 prosentpoeng.

	Valgresultatet	endring fra uke 2
R	2,4	-1,2
Sv	6,0	1,2
Ap	27,4	1,3
V	4,4	0,1
Krf	4,2	0,4
Sp	10,3	-0,7
H	25,0	-1,1
Frp	15,2	0,5
MDG	3,2	-0,3

Tabell: 3.3

	Valgresultatet	endring fra uke 0
R	2,4	-1,4
Sv	6,0	-0,4
Ap	27,4	-1,0
V	4,4	0,9
Krf	4,2	-0,9
Sp	10,3	-0,2
H	25,0	1,2
Frp	15,2	2,5
MDG	3,2	-0,2

Tabell: 4.4

Tabell 3.3 viser endring i oppslutning fra 03.09 til valgdagen 11.09. Denne uken går Rødt tilbake med 1,2 prosentpoeng, etterfulgt av H som går tilbake 1,1. Samtidig har vi Ap og Sv i andre enden av skalaen. De går frem henholdsvis 1,3 og 1,2 prosentpoeng. Samme uke går Frp fem 0,5 prosentpoeng.

Tabell 4.4 viser endring fra 20.08 til 11.09. Den viser da den totale endringen i løpet av de tre siste ukene av valgkampen. Her er det kun tre partier som får grønne tall. Frp går frem 2,5 H går frem 1,2 og V går frem 0,9 prosentpoeng. I andre enden av skalaen finner vi Rødt som går tilbake 1,4, Ap med 1,0 og Krf med 0,9 prosentpoeng.

4.2 Koblingen mellom teori, metode og data

I en hver akademisk oppgave er det viktig at det er en tydelig kobling mellom teori, metode og data. Etter mange politiskrelaterte fag i vår bachelor føler vi at vi har god kontroll på de mest sentrale teoriene i politikken. Tidlig i arbeidet med å formulere en problemstilling var det klart for oss at dagsorden og sakseierskap ville være helt sentrale i vår bacheloroppgave. Når vi etter hvert fikk formulert en problemstilling ble det tydelig for oss hvilke teorier som ville være med å berike oppgaven. Da ønsket vi først å ha en kort introduksjon til hvordan mediene har blitt til den 3. statsmakt før vi ønsket en kort forklaring av hva som skulle til for å få sin sak og omtale i mediene gjennom nyhets- og interessekriteriene. Det var da lagt til rette for å forklare dagsordenfunksjonen og hvordan den var koblet til sakseierskap. De to viktigste teoriene i oppgaven. Disse teoriene er direkte med på å kunne besvare problemstillingen og forskningsspørsmålene våre. Til slutt avsluttet vi teorikapittelet med den nyeste forskningen på sakseierskap.

Problemstillingen er som nevnt tidligere det elementet i oppgaven som bestemmer hvilken metode som skal til for å best kunne besvare problemstillingen. Her bestemte vi oss, i god dialog med veileder, om å gå for en kvantitativ innholdsanalyse. Ved å telle antall artikler på de forskjellige saksområdene kunne vi, etter forskningsarbeidet var ferdig, konkludere med hvilke saker som dominerte nyhetsbildet de tre siste ukene av stortingsvalgkampen 2017. Med andre ord – hvilke saker som var på dagsorden. Samtidig kunne vi se de resultatene sammen med meningsmålingene om dagsordenfunksjonen hadde en effekt. I tillegg kunne vi inkludere den nyeste forskningen på sakseierskap for å kunne få en bredere forståelse over vinnere og tapere under valgkampen 2017.

5.0 Drøfting

I denne delen av oppgaven vil vi se nærmere på de tre forskningsspørsmålene vi presenterte innledningsvis i kapittel 3.0 Metode. Vi bygger så opp til konklusjonen på oppgaven der vi vil svare på problemstillingen.

5.1 Forskningsspørsmål

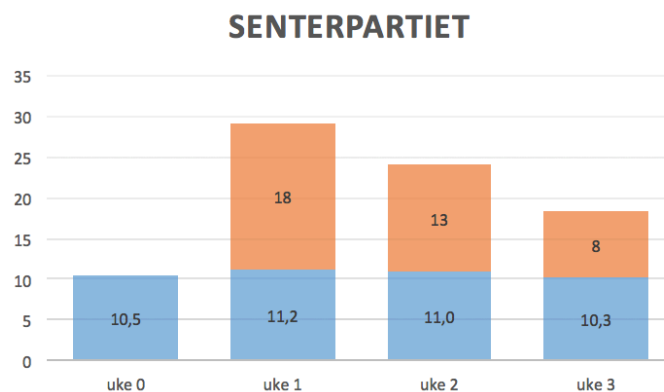
F1. Vil vi se endringer i meningsmålingene underveis i valgkampen når sakene får mer oppmerksomhet?

For å kunne besvare dette spørsmålet måtte vi se nærmere på meningsmålingene underveis i valgkampen. Som nevnt i foregående kapittel benyttet vi oss av Kantar TNS som hadde målinger for TV 2 hver søndag. Samtidig utførte vi kodingene ukesvis. Det vil si at vi utførte koding av avisartiklene mandag til søndag. Tanken var da at vi kunne se svingninger i meningsmålingene ut i fra hvilke saker mediene dekket i løpet av uka. Dette vil i praksis si at hvis mediene dekker mange saker om ”skole” ville Høyre fått en positiv økning i meningsmålingene den respektive uken. Nettopp fordi Høyre har et ganske klart sakseierskap til skolepolitikk som ble gått igjennom i slutten av teorikapittelet. Undersøkelsen Johannes Bergh og Rune Karlsen utførte i sammenheng med stortingsvalget fikk tydelig frem hvilke partier som hadde sakseierskap til hvilke saker. Sp har da saken de har sakseierskap til på dagsorden. Teorien om dagsorden går da ut på at velgerne skal mene noe om distriktspolitikk. Sp har klart sakseierskap og derfor troverdighet på dette området. I følge teorien vil Sp da få økt oppslutning.

Bakgrunnen for dette forskningsspørsmålet er at vi ønsket å se om det var noen tydelige endringer i opinionens meninger relativt hyppig etter at noen spesifikke saker dominerte dagsorden mer enn andre.

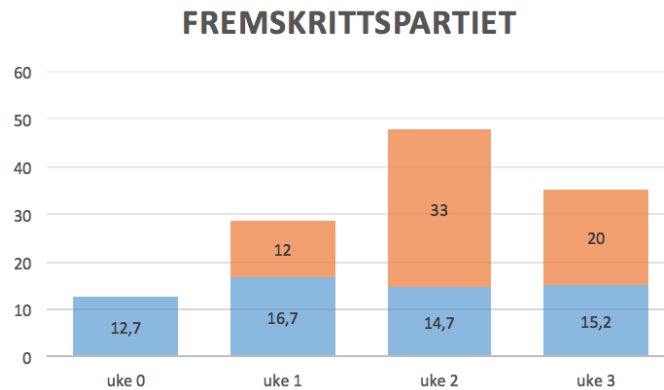
Hvis vi ser på Senterpartiet som går frem 0,7 prosentpoeng fra uke 0 til uke 1 så har de 18 saker på dagsorden den uka av totalt 39 på de tre siste ukene av valgkampen. De to neste ukene går de tilbake med 0,2 og 0,7 hvor de kun har 13 og 8 saker. Som vist i grafen under er det en sammenfallene affekt mellom antall artikler i avisene og skiftninger i meningsmålingene som blir gjort i slutten av uken. Det som gjør at Sp er et så godt eksempel for oppgaven vår er at Sp er det partiet med klarest margin på saken de har størst sakseierskap

til. Det vil si at luken ned til partiet med nest best politikk på saksområdet er den største differansen av alle sakene vi har målt. 39% av respondentene i valgundersøkelsen til Bergh og Karlsen mente Sp hadde den beste distriktpolitikken, mens Høyre var nest høyest med 17% av respondentene (Bergh og Karlsen 13.11.17). Sp følger i dette eksempelet teorien om dagsorden og sakseierskap.

Et annet interessant eksempel i denne undersøkelsen er Frp. Fra uken før vår undersøkelse starter til uke 1 går de frem hele 4 prosentpoeng. Vi har dessverre ikke data fra perioden før som ville vært interessant å se på. Men det som er interessant er at det i uke 2 er hele 33 artikler om "innvandring". Dette er det saksområdet i norsk politikk som kommer rett etter distriktpolitikk hvor det er størst margin fra partiet med størst troverdighet ned til parti nr 2. Her har Frp 35% av respondentene i undersøkelsen til Bergh og Karlsen bak seg. Nærmest følger Arbeiderpartiet med 15%. Grafen under viser forholdet mellom antall artikler og meningsmålingene til Frp. Her må vi ta feilmarginene i betraktning i uke 1, men partiet klarer å etablere seg høyt og stiger med 2,5 prosentpoeng gjennom de tre siste ukene av valgkampen. Uke 2 er det kun "helse" som har flere saker på dagsorden med 36 mot "innvandring" sine 33. Dette er uken da Sylvi Listhaug dro til Rinkeby for å lære mer om de svenske tilstandene. Her ser vi tydelige tall på hvordan Listhaug klarte å vri dagsorden i Frp sin favør. På den turen klarte Listhaug å oppfylle flere av nyhets- og interessekriteriene som gjorde det interessant for mange aviser å dekke turen over til Sverige (Cappelen, 2012, 65-66). Handlingen hennes ble kritisert av politikere hjemme i Norge og saken fortsatte resten av valgkampen. Mulig dette var med på å gi Frp så høy oppslutning. I følge undersøkelsen til Bergh og Karlsen var "innvandring" den viktigste saken for 70% av velgerne som stemte Frp. Ved å dominere nyhetsbildet med innvandringssaker kan det ha vært med på å påvirke velgerne til å tro at det er en aktuell problemstilling man må ta stilling til nå. "Innvandring"

kommer også ut av deres undersøkelse som den viktigste saken ved stortingsvalget 2017 (Bergh og Karlsen 13.11.17).

For å konkludere dette forskningsspørsmålet vil vi si at det er tall som støtter teorien og man kan derfor svare "ja" til spørsmålet. Dette er grafen til Senterpartiet et godt eksempel på. Eksempelet om "innvandring" viser at det finnes tall som ikke støtter teorien og ville derfor svart "nei" på spørsmålet. Men samtidig øker oppslutningen til Frp og de etablerer seg på et stabilt høyt nivå. Vi vil derfor konkludere med at man kan se noe endringer i meningsmålingene når spesifikke saker får mer oppmerksomhet underveis i valgkampen.

F2. Hvilke partier var flinkest til å få saker de hadde sakseierskap til på dagsorden?

For å svare på dette forskningsspørsmålet må vi se nærmere på statistikken vi har ført over hvilke saker som avisene har omtalt i flest artikler. Hvis vi starter med uke 0 og tabell 1 så er det "skatt", "skole" og "helse", i dalende rekkefølge, som har fått mest omtale. For uke 1 og tabell 2 har vi "helse", "innvandring" og "skatt", i dalende rekkefølge. For uke 2 og tabell 3 har vi "helse", "skole" og "skatt" i dalende rekkefølge. Som illustrert i tabell 5, under her, er det tydelig at "skatt", "helse", "skole" og "innvandring" er de mest omtalte sakene under stortingsvalgkampen.

Høyre hadde et klart sakseierskap til «skole» men når det gjelder ”skatt” og ”helse” har Høyre kun et knapt eierskap over Ap. Som nevnt tidligere har Frp et klart eierskap til ”innvandring”. Det var med andre ord disse tre partiene som var flinkest til å få sine saker på dagsorden. Men som Bergh og Karlsen skriver, så har ”skole”, ”helse” og ”skatt” alltid vært saker som har dominert dagsorden de siste årene. Det er kanskje mer imponerende av Frp å få ”innvandring” så langt opp på dagsorden når det for øyeblikket ikke er et reelt tema med mange uenigheter, og hvor vedtak ikke haster i like stor grad som for eksempel miljø. Det er med andre ord de tre største partiene i Norge; Ap, H og Frp som best klarte å styre dagsorden i favør deres parti under stortingsvalgekampen 2017.

Mest omtalte saksområder i dalende rekkefølge	
Skatt	110
Helse	95
Skole	77
Innvandring	65
Miljø	52
Distrikt	39
Sysselsetting	25
Eldre	24
Samferdsel	22
Barn og familie	10

Tabell: 5.5

Sammenligner vi disse tallene med Bergh og Karlsen sin undersøkelse, der de undersøkte hvilke saker velgerne syntes var viktigst, kommer ”innvandring”, ”skatt”, ”skole” og ”miljø” i dalende rekkefølge. «Skatt», «helse» og «skole» har historisk vært viktige saker for velgerne (Bergh og Karlsen 13.11.17). Det at «innvandring» får så mye mer oppmerksomhet enn tidligere kan ha vært med på å påvirke velgerne til å tenke at det er en sak de må ta stilling til.

For å konkludere dette forskningsspørsmålet så var Høyre og Arbeiderpartiet flinkest til å få sine saker på dagsorden med ”skatt”, ”helse” og ”skole”. Mens Frp er en god nr. 3 ved å gå fra 12 saker i uke 1 til 33 i uke 2 med sin fanesak om ”innvandring”.

F3. Er det mulig å se en sammenheng mellom hvilke saker som får mest omtale, hvilke partier som har sakseierskap til de sakene og hvor mange stemmer de partiene får?

Noe av motivasjonen til valg av tema var å kunne sette det i lys av stortingsvalget i fjor høst. Derfor har vi valgt å ta med et forskningsspørsmål som skal belyse dette, ved å drøfte om det kan være sammenheng med sakene som kom på trykk og valgresultatet. Vi har på ingen måte belegg for å kunne konkludere om det er korrelasjoner

eller ikke, men samtidig er det interessant å gå noe i dybden for å se om det svekker eller styrker teorien.

Ved å starte med og se på partiene som sanket flest stemmer, kan vi konkludere med at Høyre og Arbeiderpartiet var klart størst med over halvparten av de totale stemmene (Tabell 4.4). Totalt utgjorde de 52,4 prosent av alle valgsedler som ble levert inn. Ser vi på saksområder så er skatt og helse de som er mest omtalt i avisene med ganske god margin. Begge disse saksområdene viser seg å være blant topp fire av saksområdene som er viktigst for velgerne (Bergh og Karlsen 13.11.17) Dette kan være en faktor for at de blir hyppig dekket i avisene da det er av interesse for leserne. Dette er også interessant satt i lys av at Høyre og Arbeiderpartiet er de to soleklart største partiene, ettersom de er de eneste partiene som har en markant sakseierskap til disse temaene. Frp markerer seg noe på skatt, men er fortsatt et godt stykke bak de andre partiene på området (Bergh og Karlsen, tabell). Sakene som har fått oppmerksomhet i midtsjiktet er "skole", "innvandring" og "miljø". Her ser vi noe av de samme tendensene der Høyre og Arbeiderpartiet særlig utmerker seg med eierskap i "skole". "Innvandring" er saksområdet som har hatt mest dekning der Høyre eller Arbeiderpartiet ikke har hatt høyest eierskap til. Her har Frp klart høyest sakseierskap. (Bergh og Karlsen 13.11.17) Tar man i betraktning at de er det tredje største partiet, med eierskap til den viktigste saken blant velgerne (Bergh og Karlsen 13.11.17), samt temaet med fjerde flest publikasjoner i avisene, kan dette være en indikasjon på at det er en sammenheng mellom valgresultatet og antallet artikler.

Ser vi på den andre enden av skalaen ser vi artikler om "barn og familie" er minst representert. Det er jevnt mellom partiene som har høyest eierskap på dette området, samtidig er det en fanesak for Krf som den saken de har høyest troverdighet på. At saksområdet er såpass sjeldent dekket, betyr at det i liten grad settes på dagsorden, og de får da lite drahjelp hvis man skal ta teoriene om sakseierskap og dagsorden i betraktning (Aardal, 2013, 131-132).

På den andre siden ser vi eksempler som kan svekke mistanken om en sammenheng. Arbeiderpartiet fikk 27,4 prosent av stemmene, 2,4 prosent mer enn Høyre. Arbeiderpartiet har noe svakere eierskapet på samtlige av de tre mest dekkede saksområdene (Bergh og Karlsen 13.11.17). Allikevel har de sanket flere stemmer enn Høyre (tabell 4.4.).

For å konkludere dette forskningsspørsmålet så har vi vist ulike eksempler som kan styrke påstanden om at det er en sammenheng mellom sakene som får mest omtale og at partiene med sakseierskap sanker stemmer på dette. Dette er i tråd med det sentrale i teorien om dagsorden og sakseierskap. Samtidig er det alt for mange faktorer som kan spille inn på valgresultatet, og vi ser også eksempler i vår undersøkelse som ikke nødvendigvis styrker teorien. Oppsummert kan resultatene gi en pekepinn og en mistanke om det er en sammenheng, men at feltet behøver mer forskning.

6.0 Avslutning

6.1 Konklusjon

I denne kvantitative studien var formålet å få en bredere forståelse av dekningen av stortingsvalgkampen 2017. For å finne ut av det så vi på tradisjonelle mediers dekning av valgkampen. Nærmere bestemt Aftenposten, VG og Dagbladet. Vi benyttet oss så av en kvantitativ innholdsanalyse hvor vi telte hvilke saksområder som mediene skrev om. I analysen hadde vi fokuset på om artiklene tok opp temaer som handlet om de forskjellige saksområdene og kun disse artiklene ble kodet. Et av funnene vi har kommet frem til er at sakene ”skatt”, ”helse”, ”skole” og ”innvandring” var sakene som fikk mest omtale i papiravisene. Ved å utføre denne undersøkelsen har vi fått et bredere innblikk i saksprioriteringen til mediene. Samtidig så har vi kunnet se tegn på påvirkningskraften mediene har ovenfor velgerne. Funnene viser at det kan være en korrelasjon mellom antall medieoppslag og oppslutningen til partiene. Det kan vi se ved å se sammenhengen mellom antall medieoppslag og utviklingen partiene har på meningsmålingene som har vært ekstramediale tall vi har inkludert i studien vår for å berike studien og plassere dens relevans i forhold til tidligere forskning. Medieforskeren Karl Erik Rosengren sier man må sammenligne det mediene sier med virkeligheten (Østbye m.fl. 2013, 228). Dette får vi gjort ved å inkludere meningsmålingene og til slutt valgresultatet. Men vi kan ikke konkludere at det er en korrelasjon. Da må det utføres en mer omfattende undersøkelse. Men for å bygge under vår påstand om at det er en sammenheng kan man se på forskningen til Bergh og Karlsen hvor velgerne har avgitt sin mening over hvilke saker som var viktige under stortingsvalget 2017. Her er det en sammenheng mellom svarene vi har fått i vår innholdsanalyse og deres kvantitative spørreundersøkelse (Bergh og Karlsen 13.11.17).

Videre har vi utformet tre forskningsspørsmål som vi systematisk besvarte i drøftingskapittelet 5.0. Her konkluderte vi med at man ser endringer i meningsmålinger i noen grad underveis i valgkampen når omtale på sentrale saksområder for partiene varierer. Samtidig konkluderte vi med at Arbeiderpartiet, Høyre og Fremskrittspartiet var de flinkeste partiene til å få saker der de har sakseierskap på dagsorden. Til slutt kom vi med eksempler som styrket påstanden om at partier med sakseierskap og som har sine saker på dagsorden sanker flere stemmer enn partier som sliter med å få sine saker på dagsorden.

6.2 Kritikk til oppgaven

I en kvantitativ innholdsanalyse ligger nøkkelen i samsvaret mellom kodingen og innholdet i teksten i de definerte egenskapene i kodeboken. Er disse presise, bidrar det til at kodingen blir konsekvent og sjansen for at man vil komme frem til samme resultat om man gjør samme undersøkelse igjen. Dette styrker validiteten i oppgaven. Er disse utydelige har det motsatt effekt, og svekker oppgaven (Østbye 2013 216). Når vi testet dette hadde vi stort sett kodet likt, samtidig var det enkelte tilfeller vi hadde registrert ulikt. Vi skulle gjerne gjort dette med hele materialet, men tiden og ressursene ble for knappe.

Vi benyttet oss av saksområdene som søkeord i Atekst. Dette kan bety at artikler som benyttet seg av andre begreper eller synonymer, men fortsatt omhandlet samme sak/tema ikke dukket opp i søket. En sak som for eksempel omhandlet distriktspolitikk uten at artikkelen inneholdt ordet "distrikt" på noen måte, ville ikke kommet opp i søket. Det skal også nevnes at vi ikke har noen garantier for at arkivet til Atekst er fullstendig, der det kan forekomme at artikler ikke blir registrert i deres database.

Vi har brukt de tre største landsdekkende avisene i Norge. Dermed registrerer vi at utfallet for undersøkelsen kunne sett annerledes ut om lokalaviser eller andre aviser hadde blitt brukt i undersøkelsen. Vi har heller ikke inkludert nettaviser i forskningsarbeidet vårt. Dette er en klar svakhet med tanke på at nettaviser på mange måter har blitt den nye primære informasjonskanalen for mange. En perfekt undersøkelse ville inkludert alle nyhetssendinger, debatter, nettaviser, aktivitet i sosiale medier og lignende. En god grunn for at ingen har gjort noe lignende før er nok fordi det hadde blitt en svært omfattende undersøkelse. Men ved vår kvantitative innholdsanalysen i tradisjonelle medier ønsket vi å forstå mer om dette komplekse mediebildet og hvordan det forandret seg under de siste ukene av valgkampen.

6.3 Videre forskning

Valgforskningsprogrammet ved Institutt for samfunnsforskning (ISF) har i tiår stått for de mest sentrale bidragene innenfor valgforskning i Norge, med Bernt Aardal i spissen. Men vinklingen de har på sin forskning har for det meste vært fokusert på velgernes ståsted. Ved denne undersøkelsen har vi hatt mediene i fokus. Videre vil det være interessant å se på en større og bredere undersøkelse.

Funnene vi har kommet frem til i oppgaven vår viser at det kan være en sammenheng mellom mediernes dekning og hva velgerne stemmer. En større undersøkelse over mediedekning med analyser av nettaviser, nyhetssendinger og sosiale medier der det kunne vært interessant å se om alle mediene dekker de samme sakene, om de dekker dem i like stor grad og om de samme funnene som ved vår undersøkelse gjentar seg.

Samtidig kan det være interessant å starte analysen noen uker før vi gjorde, for å kunne se flere endringer over tid. Eller at man til neste valg utførte samme analyse for å se om mønstrene gjentar seg. Det er på mange måter det ISF gjør.

Videre kan man også komplimentere innholdsanalysen ved å utføre en kvantitativ samtidig som en kvalitativ. Her kan man gå inn i sakene om kode i hvilken grad det er en positiv, nøytral eller negativ sak for partiet med sakseierskap til den gitte saken. Her kan det være interessant om man kan se en økning i oppslutning selv om sakene er antatt skadelige for partiet og om da negative saker kan være med på å endre sakseierskapet mellom partier. Aardal skriver at ved hektiske valgkamper kan sakseierskapet flyttes fra et parti til et annet (Aardal, 2013, 132). En undersøkelse om sakseierskapet før og etter en valgkamp sammen med en kvalitativ og kvantitativ undersøkelse kunne vært en spennende vri på undersøkelsen vi har utført dette semesteret.

7.0 Litteraturliste

- Aardal, Bernt. 2013. "Det politiske landskap" 1. Utgave, 2. Opplag. CAPPELEN DAMM AS
- Aardal, Bernt og Johannes Bergh. 2015. "Valg og velgere" 1. Utgave, 1. Opplag. CAPPELEN DAMM AS
- Bergh, Johannes og Karlsen, Rune. 2017. "Politisk dagsorden og sakseierskap ved stortingsvalget i 2017". UiO. Institutt for samfunnsforskning
<http://www.sv.uio.no/isv/forskning/prosjekter/valgforskning/aktuelle-saker/politisk-dagsorden-og-best-politikk-ssb.pdf>
- Cappelen, Anders. 2012. "Bruk pressen 3.0". PR forlaget 2012, Oslo
- Eide, Martin. 2014. "Stortingets historie 1964-2014". Oslo: Fagbokforlaget
- Giddens, Anthony. 1996. "Modernitet og selvidentitet". Hans Reitzels Forlag
- Ihlen, Øyvind og Allern, Sigurd og Skogerbø, Eli. 2015. "Makt medier og politikk". Oslo: Universitetsforlaget AS
- Johannesen, Asbjørn og Tuft, Per Arne & Christoffersen, Line. 2016. "Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode". Abstrakt forlag. Utgave 5.
- Karlsen, Rune. 2004. "Valgkamp i flerpartisystem; aktualisering av saker og kamp om eierskap". Tidsskrift for samfunnsforskning.
https://www.idunn.no/tfs/2004/04/valgkamp_i_flerpartisystem_aktualisering_av_saker_og_kamp_om_eierskap
- Medienorge. "Ti største aviser". Lesedato: 19.05.18
2018:<http://www.medienorge.uib.no/statistikk/medium/avis/353>
- Ndla. "Avisen" Lesedato: 06.04.18. <https://ndla.no/nb/node/118121?fag=52222>

Pressetidsskrift. ” Den norske partipressen”. Lesedato: 06.04.18

http://www.pressetidsskrift.no/content/uploads/pub/2014/08/NPF_Tidsskrift_21_2014.pdf

Ringdal, Kristen. 2013. “Enhet og mangfold – Samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode. 3. utgave”. Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.

Skirbekk, Tarjei. 2015. ”Hvordan vinne valg”. Danmark: Spartacus forlag AS

Snl. ”Henry Valen” Lesedato: 06.04.18 https://nbl.snl.no/Henry_Valen

Østbye, H., Helland, K., Knapskog, K., Larsen L O., Moe, H. (2013). Metodebok for mediefag. 4.Utgave. Fagbokforlaget Vigmostad og Bjørke AS.

Vedlegg 1

Kodebok

V1: dato

- 21.8.17 – 27.8.17
- 28.8.17 – 03.09.17
- 04.09.17 - 10.09.17

V2: Avis

- Aftenposten
- Dagbladet
- VG

V3: Skatt

V4: Skole

V5: Miljø

V6: Eldre

V7: Innvandring

V8: Barn og familie

V9: Distrikt

V10: Samferdsel

V11: Helse

V12: Sysselsetting

Vedlegg 2

Forklaring til kodebok

V3: Skole

Artikler som tar for seg skole. Typiske saker er når det snakk om nivået på norske skolen, og når det sammenlignes med utenlandske skoler. Variabelen dekker også høyere utdanning, lærermangel og lignende. Artikler som omhandler om personlige opplevelser i norske skoler har vi også kategorisert under denne variabelen.

V4:Miljø

Temaet som tar for seg miljø og klima. Ulike klimatiltak som kan sette miljødiskusjonen på dagsorden skal falle under denne kategorien. Også forskningsartikler om miljø og klima kan gå under denne variabelen.

V5: Eldre

Tar for seg artikler som er av interesse for eldre og eldreomsorg.

V6:Innvandring

Denne variabelen skal dekke artiklene som har innvandring som et sentralt tema i teksten. Alle artikler som tar for seg utkastelser, asyl, integrering og lignende skal også kategoriseres her. Det er viktig at variabelen faktisk er et tema i teksten, og bare ikke handler om en politiker eller parti som ofte knyttes til innvandringsdebatten.

V7: Skatt

Denne variabelen skal dekke alle temaer der skatt blir tatt opp. I hovedsak skal det være mulig å knytte det opp mot norsk politikk. Det kan spre seg fra et leserinnlegg som roser det norske skattesystemet til artikler om eiendomsskatt.

V8: Barn og familie

Under denne kategorien har vi samlet artikler som omhandler barn og familie. Oppvekst og familieforhold er sentrale temaer.

V9: Distrikt

Handler om saker som tar for seg distriktene og distriktpolitikk. Saker som fyrer under debatten sentrum-periferi.

V10: Samferdsel

Tar for seg transport av for eksempel personer, gods og informasjon. Drift av dette er også noe som går under denne kategorien.

V11: Helse

Denne variabelen skal dekke artiklene som omhandler helse. Alt fra psykiske lidelser som for spalteplass til sykehus og drift av disse.

V12: Sysselsetting

Dette handler om folk i arbeid. Handler teksten om Ledighet, arbeidsplasser og lignende skal de kodes inn i denne kategorien.